

Budapest, 1877.

2. szám.

Január 11.

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petit sor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lapszerkesztőséghez (Lövész-utca 11. sz.) kérjük küldeni.

Hymnusz.

Égi fénynek örök Atyja,
Ki a hajnalt fölhozod,
Nézz alá, oh nézz utamra,
Mily vak éjbe burkozott.
Adj egy sugárt hű fiadnak,
Végét vetve a borúnak;
Oh hadd lássam képedet,
Uj erőre keltve ismét
Elesüggedett lelkemet!

Bölcsességnek örök Atyja,
Lelket ihlő sugalom,
Nézd mily árván, elhagyatva
Bolygok életútamon,
Nincs egy hang, mely lelkesítne,
Nincs egy szó, mely czélt jelölne;
Oh mutasd ki czélobmat,
Hogy ne járjam eltévesztve
Egyetlen egy útamat.

Égi jóság örök Atyja,
Oh legszentebb akarat,
Legyen ugy, mint kimutattad
Czélobmat és utamat.
Hiszem, hogy csak jóra vezetsz,
Eltévednem, hogy nem engedsz;
Legyen a vész bármi nagy,
Végzetlen hatalmaddal
Te mindenkor védöm vagy!

Erődy Dániel.

A jezsuita.

(Beszély.)

Maszlaghy Ferencztől.

(Folytatás.)

III.

Ovilaint atyán épen nem látszott meg a jóslat hatása. Derült, jó kedélyvel lépett le a szószékről s tért vissza szűk kis cellájába. Meg volt állásának ama rendkívüli előnyéről győződve, hogy nyilik alkalom a szent ihlettség perczeiben mondott szavakat tettleg is bebizonyítani. Jezsuita volt, nem félt a haláltól. Társai, kik az eseményről tudomással bírtak, épen nem kételkedtek azon, hogy Isten e lánglelkű papot, e csodásan beszélő szónokot valamely vad vidék megtérítésére jelölte ki; Afrika izzó sivatagjain, földi pokolban, vagy a keleti szigetek valamelyikén, hol Isten igéjének hirdetőire maig is halál vár. Nem kételkedtek azon, hogy legközelebb el fog érkezni a legfelsőbb parancs, mely egy jezsuitára nézve fölöttébb egyszerűen hangzik s nem is igen foglal magában valamely biztató, bátorító utasításokat. A parancs így fog hangzani: »Ovilaint! Szedőzködjél! Holnap indulsz Chinába. A többit majd megtudod ott.« — A parancs rövid ugyan, hanem annál világosabb. Ez egy jezsuita életében ép oly rendes, mint mikor valakinek jó reggelt kívánnak. Sohasem kérdik, van-e kedve menni, tetszik-e nekik utazni? küldik, — s megyen. A jezsuita tudja ugyan, hogy hol ébredt föl, de hogy hol fog aludni, azt soha sem tudhatja. Készen kell lenni mindenütt és mindenre. A jezsuitáknak legkevesb bajuk van egymással.

Ovilaint atyánál is ezt hitték. Mégis fölötte szeretette őt Isten, mert mielőtt a tán kínos halál elé küldené, egy ártatlan gyermek ajkai által elárultatá jövő sorsát. Ezt hitték, — ez volt társainak véleménye. Ovilaint atya pedig vidám kedélyű volt, vidámabb

mint egyébkor. Míg társai magyarázatát keresték a gyermek szavainak, ő megnyugovék az egyszerű s világos értelemben. Nagyon sokat foglalkozott a felsőbb világgal, lelke sokszor szállott amaz ismeretlen régióba, mely a felhők fölött van; szelleme ismerős vala a földi élet terhei alatt is az égiekkel. Sejté, hogy Isten meg fogja hallgatni.

Leclère, egy fiatal rendtárs nagyon vonzódott Ovilaint atyához. Leclère csak világi rendtag volt, s a collegiumban az alsóbb szolgálatokat végezte. Nem volt sem műveltsége sem tudománya, nem is volt hivatta arra, hogy mint felavatott nagyobb szerepkörbe jusson. Csak egyszerű frater volt s annak volt szánva örökre. Hanem ez a szerény állapot csak a világ szemében tűnheték föl oly kiesínynek. Leclère társai részéről rendszeren kikapta a maga részét, a szeretetből, tiszteletből, gyöngédségből, szóval mindabból, ami megillette. Sőt dicsekedhetett magának azzal is, hogy a nagyszerű, ünnepezt szónok, a világváros egyik nevezetessége, Ovilaint atya csak oly örömet társalog vele, mint bármely világhírű rendtársával.

Néhány nappal az imént leirt jelenet után Leclèret nagy buzgósággal látjuk törtetni Ovilaint atya célja felé. A fiatal rendtárs arca ragyog az élet pirjától, szeméi csilognak a lélek üdeségétől. Ugy látszik örvend valaminek.

— Ovilaint atya! szól belépve a küszöbön. Jöjjen, ha úgy akarja. A váróteremben egy vendég várja.

— Ki legyen az?

— Egy asszony.

— Ismered őt, Leclère?

— Soha sem láttam.

— Velem ohajt szólni?

— Kimondta világosan.

— Nem ajtatosságát akarja végezni?

— Nem mondta azt.

— Ugy jöj velem Leclère; velem leszesz ott.

A két jezsuita lesietett a lépcsőn az elfogadó szobáskába, mely földszint volt. Az egyszerű szobában lefátyolozott nő ült fa széken. Midőn az ajtó megnyílt, a hölgy fölkel s egyenesen Ovilaint atya elé lépett.

— Atyám! Hivattam önt. Én Bouriette asszony vagyok.

— Asszonyom! Üdvözlöm. Miben lehetek szolgálatára? — szólt Ovilaint atya nyájasan.

— Bocsásson meg, ha még egyszer bemutatom magamat. Én Bouriette ügyvédnek neje vagyok.

— Ah! Bouriette Achillnek?

— Ön ismeri férjemet?

— Ismerem őt asszonyom — hiréből.

— Szomorú hiréből. Mondja ki nyíltan.

— Asszonyom. Szerencsém van férjét ismerni széles tudományáról, nagy népszerűségéről, határozott jelleméről, és

— És hitetlenségéről! — vága közbe Bouriette asszony.

— Valóban. Jól mondta kegyed. Arról is.

— De én nem jöttem ide vádolni férjemet. Ő kőnok ellene az egyháznak, a vallásnak. Sok embert elrontott. Én neje vagyok; engem nem rontott el.

— Ah! Asszonyom!

— De gyermekemet akarja megrontani. Egyetlen gyermekünk van. E gyermek az én világom, az én mennyországom e földön. És Isten látogat engem és férjemet vele. Gyermekem mindig beteg. Férjem engedékeny, szelid volt eddig hozzám s gyermekem nevelésében nekem teljes szabadságot adott. Most kellend első áldozását végezni. Mindent azon naptól vártam, melyen először veendi magához az Ur szent testét. Férjemnek nem volt semmi kifogása ellene. Hallgatott, s ez elég volt. Őt nap előtt azonban egy jelenet történt, melynek rám s férjemre nagy hatása volt. Őt nap előtt történt, hogy leányommal az ön szónoklatát hallgatám. Az én leányom volt az, ki önhöz ama csodálatos szavakat intézé beszéde alatt.

Ovilaint atya arca átszellemült, szeliden meghajtá fejét.

— Én ezt nem értem; folytatá Bouriette asszony. Clémence oly félénk, gyermeteg. Mi lelte azon pillanatban, meg nem foghatom. Oly néma, szóval, csöndes gyermek, kinek naponta szavát alig hallom.

— Ne keresse magyarázatát ennek asszonyom! — szólt Ovilaint atya. Csodálatosak Isten utjai; csodálatos az ő hatalma. A jövők fátyolát gyakran az ártatlan gyermeki szív előtt lebbenti föl Isten. Olvasta kegyed az álomban szendergő gyermek Sámuel történetét a bibliában. Isten sokat megmutat a gyermekeknek, miket eltakar a bölcsék előtt. Én nem tagadom, meglepetve hallottam ama szavakat; s csodálatos előttem, hogy épen egy oly férfi gyermekének ajkairól jöttek azok, ki Istent nem hiszi. De ami engem illet asszonyom, ne aggódjék. Én készen vagyok magammal.

— Nem kételkedem, folytatá Bouriette asszony megindultan, de kinos meggondolnom, hogy egy ily iszonyu, borzasztó jóslat gyermekem ajkairól jutott önhöz. Férjem dühös efölött. Az egészben compromissumot lát, megszegyenítve érzi büszkeségét. Ha nem szeretné gyermekét, nem tudom, mire nem lenne képes. Azóta gyermekem elől el van zárva a templom. Férjem azt mondja, joga van kivenni gyermeke nevelését kezeimből, ki színpadias profécziákra, nevetséges, botrányos komédiákra tanítom.

— Ah, ez igaztalanság.

— S ez indulat rohamának hatása alatt önmaga hagyta meg nekem, hogy önhöz jöjek atyám, s kimentsem leányom esztelen magaviseletét, de kiváltképen, hogy kijelentsem, miszerént Bouriette ügyvéd sokkal büszkébb, sokkal inkább férfi, hogyszem gyermekével nyilván ijesztgesse elleneit!

— Ezt nem értem! Van oka férjének ezt mondani?

— Van! Férjem szabadkőműves!

Ovilaint atya arca néhány percze elsötétült. Valamely eddig nem ismert indulat hatotta át keblét. Azután nyugodtan mondá:

— Asszonyom! Nem mondhatok kegyednek mást, bizza sorsát Istenre, s imádkozzék férjéért, s gyermekéért. Férjének, Bouriette ügyvéd urnak nyilatkozatára pedig adja válaszul, hogy a jezsuita még ellenében is tisztelni tudja a jellemet.

Bouriette asszonyt megnyugtatták e szavak. Különösen az utóbbiak, melyek férje büszkeségét érinték.

Tiszteletteljesen lehajolt Ovilaint atya kezeihez, megcsókolá, azután eltávozott.

Ovilaint atya pedig gondolatokba merülten lépett az ablak elé, melynek függönyein át a hemzsegő néppel előzőnlött térre lehetett kilátni. Sokáig állott ott, s merőn függeszté szemeit az előtte elterülő képre. Leclère, ki az egész párbeszédnek tanuja volt, szóltan csüggedten állott a szoba küszöbén.

— Leclère! szólt elvégre Ovilaint atya megtörve a hosszú csöndet, — mondok neked valamit!

A fiatal rendtárs figyelve hallgatott.

— Leclère öcsém! — Valamely szokatlan érzés támadt most az én szívemben. Megmondom neked, — őrizd meg a tiédben.

— Atyám!

— Leclère! szólt a jezsuita s két köny ragyogott szép, lelkes szemeiben, — nem fogsz sirni utánam. Én már nem megyek sem Dahomeybe, sem Chinába, — sehová.

— Mit mond ön?

— Azt mondom kedves öcsém! sugá Ovilaint atya a rendtárhoz, mintegy erőszakosan lenyomva a feltörő égi gyönör érzelmét, — hogy itt fogok vértanu lenni, — itt, fiam, itt Párisban!

A szoba egyik falán lóggott egy egyszerű fakereszt. A fiatal rendtárs könyezve fordult oda, átkarolta azt szóltanul. Ovilaint atya felvidultan kiálta rá.

— Hollá! öcsém! Majd akkor — — ha az óráim elérkezett.

IV.

Mikor mindezek történtek, akkor még a világ rendes kerékforgásban volt. Eszeágában sem vala senkinek sejtene a jövőt. Páris nyakig uszott az élvezet- s gyönyörben. A császártól kezdve az utolsó munkásig mindenki kábult esalódásban élt. Az elv: jól élni, élvezni minél kevesebb munka mellett, soha sem volt annyira divatban. Egyik fényes mulatság, népet szórakoztató udvari vadászat, bál, ünnepély a másikat érte. Örült izgató vágy kergette az embereket az élvezet után. E roppant zajnak feladata volt elfojtani a köznymor szavát; e tündér fénynek, eltakarni az erkölcsi romlást, a külszin esábitó csillogásának, a fenyegető veszélyt. A föld lett izzóvá az emberek talpa alatt. Midőn a kimerültség órái jelentkeztek, oly erkölcsi dögleletes lég sűrűdött össze Páris fölött, melyet csak a lőpor füstje oszlatott el.

S ezen idő villámgyorsasággal elérkezett. A nyugvó történelem rövid napok alatt évtizedek eseményeit örökíté meg. A kábitó álomból akkor ébredt föl a nemzet, midőn az ellen nyakára hágott lábaival. S ezen ébredés iszonyu volt. Künn egy vaskemény hatalom, mely ősi gyűlölettel eltelve jó visszafizetni hosszú idők bántalmait, engesztelhetlen haraggal eltelve az öntelt s enervált francia nép iránt. Dicsőséget szomjaz és megaláztatást.

Benn az évek óta elfojtott nagyravágyó köztársasági szellem, melyben a nemzeti öntudat viszképe tartá fön magát, minden pillanatban kitörésre készen, — lesve az alkalmat, midőn a gyászos császárság elegáns

kalandorait egy csapásra megsemmisítheti s a hatalmat magához ragadhatja. Legalól nem sejtve, gondolva, egy diestelen párt, mely csak boszút s vért szomjaz s mely gyilokkal, gyújtó kanóczokkal kezében ádá dühhél várja a pillanatot, melyben felszínre juthat s vissza varázsolja a nagy forradalom rémes napjait. Mind a három helyet kér a történelemben.

Megkapta mind a három.

A duló ellen leverte a súlyedt nemzetet; a köztársasági párt gyalázatot hozott fejére; az utolsó, a comunista lealacsonyítá az állathoz. Az első megelégedett a győzelemmel; a második a boszúval, — a harmadik kívánt fürödni a vérben.

A nagy események alatt Páris fenekestül felfordult. A győzelmes ellent felváltották a fiatal, ábrándos politikusok, — ezeket elűzték a communisták. Megkezdődött a belharcz. Minden szemét, mi évekig a fenéken volt, felszínre jutott. Orgyilkosok ragadták magukhoz a hatalmat, s Páris akkor egy undok fekélyhez hasonlita, melyen minden mi utálatos, kiadta magát. E rémnapok szennye örök marad a világ legdicsőbb s legnemesebb nemzetén.

E roppant események természetesen felszínre juttatták hőseinket. Bouriette az ideiglenes kormány tagja lett. Roppant arányban nőtt népszerűsége, hanem ez az uralom nem tartott soká. Előléptek Gambetta s társai. Ekkor Rambout jutott a felszínre. Bouriette idejekorán visszavonult. Ezeknek is lejárt koruk csakhamar. Utoljára maradt D'Arsoy. Robespierre rémnapjai megkezdődtek.

D'Arsoy igen jól jósolt. Jegyzőkönyvének most vette hasznát. Akinek neve benn volt e könyvben, annak halálítélete meg volt írva, rövid időn végrehajtva. A ki nem menekülhetett, azt kikerülhetlen halál sujtá. A város falain kívül gonosz ellen, a város falain belül még gonoszabb. Vért szagolt esőselék, gyujtogatók, rablók, orgyilkosok ünnepe volt ez Párisban. Minden nap egy egy nyilvános épület, egy zárda lett a rablás, majd a lángok martaléka. Még a gyermek is megvadult e napok alatt, s kivetkezett emberi formájából. Csak az lehetett biztos, ki önmaga félelmessé tette magát.

A rémnapok egyik jelenetével állunk szemközt.

A hétel de ville colossalis termében, hol még kevéssel ezelőtt arról volt szó, mily szépítési módozatok lennének elsőben is Páris emelésére szükségesek, egy a középben elnyuló hosszú asztal mellett sajátzerű alakokat látunk ülni. Az elnöki székekben egy marczonea képü ember ül. Fején vöröskendőből összeceavart turbánféle főveg van. Öltözete szennyes. Előtte nem író toll, vagy papir, hanem töltött revolver fekszik. Körülte hasonló alakok; valamennyi dult, zilált arczezal, vad embertelen kifejezéssel. Vannak köztük ősz, megagott emberek s éretlen ifjonczok. Vad, rikácsoló hangon beszélnek, vitatkoznak. Az elnök senki más, mint D'Arsoy.

Az egyik ajtóban néhány szuronyos katona lézeng, tarka öltözetben; a nadrágja a császárságból való, kabátja már köztársasági, hanem fején félrevágott jakobinus sipka van, ezt már a communistáktól kapta. Valamennyi ittas a bortól s vértől.

— Bastian! kiált az elnök az egyikre. Elő kell vezetni az összeesküvőket.

— Valamennyit? — kérdi amaz vállán keresztül nézve az elnökre.

— Nem, — csak a feketéket. Először is — azt a jezsuitát.

A katonák közül néhány eltávozik, a többi ott marad az ajtóban hangos, dévaj beszédbe elegyedve. Csak úgy ordítanak, mint azok ott az asztalnál. Egyenlőség van most.

Kevés vártatva egy szárnyas ajtó megnyílik s belép azon két szuronyos őr között — Ovilaint atya.

A pap arca semmi izgalmat sem árul el. Vonásai nyugodtak és derültek. Mint szelid bárány áll ott szemközt a vérszomjas farkasokkal. Csak néha emeli föl szeméit, s akkor is oly békeszerető nyugalommal, minden árnya nélkül a szemrehányásnak.

— Ön most harmadszor áll előttünk! kezdé D'Arsoy.

— Ugy tudom én is! válaszolt Ovilaint.

— Felelni fog most a kérdésekre?

— Bizonyára felelni fogok. Feleltem már kétszer. Valóban vigasztalhatlan vagyok, — tevő hozzá finom gunynyal, hogy válaszom önt, elnök ur, s társait ki nem elégíti.

— Az ördögbe! ön gunyol! kiáltá közbe egyik.

— Nincs okom egyebet mondani, mint igazat.

— Hol van önök pénze?

— Erre nem tudok felelni.

— Önök sok kincset gyűjtöttek egybe, lassan lopták meg a társadalmat, mint a mezei egerek a buza-földet. Tudjuk mi azt jól. A nép véres fillérei mind az önök zsebeibe folytak össze. Ki imádkozták az emberek tárczáiból a garast. Elő vele!

— E vádra nem érdemes felelni.

— De felelni fog ön.

— Háromszor mondtam már, hogy én és társaim semmit sem bírunk. Házunk szegény volt, most is az. Igaz, a nép jótékonyága segített gyakran rajtunk. De kincsekről mit sem tudok. Ime itt áll ezen ember; ez motozott meg engem, szóljon ön minő nyomát találta nálam annak, mit ezen urak keresnek.

— Polgártársak! felelt a szólított, nagy buzgósággal; én ezt a papot átkuttam, az igaz.

— Mit talált ön nála?

— Mit? elnök-polgártárs! Csupasz ennek a teste — szólt kaczagva, mint a palais-royali kirakatban a koppasztott kappany. A nyakában volt egy rézkereszt, — a zsebében egy olvasó, a kezében egy könyv. Az egészért nem adnék egy soust.

— Hanem ez tettetés. Önnek tudomással kel birnia a zárda vagyonáról. Hová rejtették azt? Párisban több házuk van; melyikben dugták el? Minket meg nem csalhatnak.

— Uram! szólt komolyan Ovilaint. Vessen egyszer véget ez esztelen kérdezősködésnek. Inkább ohajtom, hogy kínpadra vonja élő testemet, mint gyötörjön azzal, ami magában ostobaság. Én nem hazudtam, s

nem fogok hazudni. Ezt tennem, ha csak sejtelmem is volna azon kincsekről, melyek létezhetnek az önök agyában, de nem a mi házaikban. Nekünk vannak ugyan kincseink

— No lám! — ordíta bele az egyik. Elő vele!

— Vannak kincseink — folytatá nyugodtan Ovilaint, csakhogy azoknak önök hasznát nem vehetik. Azon kincsek ezek, melyekről az irás mondja, hogy a moly meg nem emésztheti és a

— Ne prédikáljon ön! Ez a hely nem templom.

— Azon épen nem kételkedem.

— Ám jól van! szólt most D'Arsoy. Ön mokaes. Ez önnek elég a halálra.

— Én nem félek.

— Majd meglátjuk, kiálta közbe dühvel D'Arsoy. Emlékszik ön egyéb bűneire?

— Az én lelkeket misem vádolja.

— Emlékszik lázító, bujtogató szavaira a szószéken! Hányszor szidalmazta ön a szabadságot, hányszor taposott a meggyőződésre, hányszor dühöngött a nép szabadító ellen, — hányszor nevezett ön minket csalóknak, ámitóknak, alávalóknak? Ezekre feleljen most.

Ovilaint hallgatott.

— Feleljen!

— Ám legyen, — szólt meghatottan a pap; hirdetem az igazat, ami lelke meggyőződése volt; én felvilágosítottam azokat, kik rám hallgattak, lelepleztem a kétszínűeket, kik a szabadság neve alatt rabszolgaságot hirdettek, s végül gúnyoltam az ostobaságot, a tudatlanságot. Válaszszanak ezek közül, melyik az önöké?

Az utolsó szavakra az asztalnál ülők néhányra felragadta fegyverét. A közelebb álló őrök egyike melén ragadta meg Ovilaint atyát. Minden ajk tajtékozott a dühtől. D'Arsoy hangja hallatszott.

— Nyugalmat kérek uraim! Mi bírak vagyunk!

Ovilaint atya szilárdan, mozdulatlanul állott ott. Egy vonás nem változott arcán. Csak midőn a zaj lecsillapult, szólalt meg.

— Önök azért hivattak ide, hogy védjem magamat. Én védtem magamat. Ha van önökben szív és értelem, értsenek meg. Én szerettem az emberiséget és érte szenteltem életemet. Kicsiny volt a kör, melyben működtem, de Isten, hazám és a társadalom iránt leróni törekedtem abban tartozásomat. Hivatásomnak éltem, és soha sem volt okom megbánni azt; most sem bánom. Mit tehetnek önök nekem? Hogy a jogért rab vagyok, az lelke fölemeli, hogy az igazságért szenvednem kell, az nekem jutalom, hogy elveimért meg kell halnom, az nekem dícsőségem. Nincs több mondani valóm!

Az utóbbi szavak alatt lassankint esőnd állott be. A régi, hatalmas szónok szava kezdte megtenni hatását. D'Arsoy nem várta be a folytatást, intett a nemzet-öröknek:

— A fogoly vezettségé vissza börtönébe!

(Folytatása következik.)

TÁRCZA.

A fényűzés.

»Hiú az ember, sérti az, hogy állat;
 Ön-ábrázatára Istent teremt
 S nyüzsög, lakmároz, élvez — fuj, utálat! —
 És a vadállatnál istentelenb.«

(Déliabók hőse.)

Az élet Ura mindenünk keblébe ösztönöket oltott, hogy azok ingere, ereje által magunkat fejlesszük, föntartsuk, tökélyesítsük. Ezek azon rugók, melyek működése mozgásba hozza akaratunkat, tevékenységre izgatja tetterönket s fokozott mérvű működésük által hajlamokat teremt lelkünkben. E hajlamoknak és vágyaknak az ész által kijelölt uton való kielégítése, az igaz, szép és jó világában való kisebb-nagyobb érvényesítése alkotja meg számunkra megfelelő arányban azon boldogságot, melyért mindnyájan epekedünk, törekszünk, de melyet elérni vajmi kevesen bírunk.

Ha ennek okát keressük, lessétek, vizsgáljátok meg az embereket titkos és nyilvános tevékenységükben; s ha azt tapasztaljátok, hogy legnagyobb részöknél az élet nyüzsgelmei között a tisztátalan, az alacsony érdekek sűrű köde homályosítja el azon csillagot, melynek mágusi fénye őket az igaz, szép és jó örök eszméi valóításának útján a boldogság Betlehemébe elvezethetné: megaláztatok egyszersmint a feleletet, mely annál levereőbb és elbusítóbb, mert valóságát saját nemzeti társadalmunkban szemlélhetjük. Vagyis egyesek és nemzetek csak addig boldogulhatnak, míg vágyaikkal magasabb célok után törnek: ellenben azon mértékben fogy el boldogságuk, minél nagyobb erőt, hatalmat vesz rajtuk az érzéki javak, az alacsony érdekek szeretete. Mert az így támadt szenvedélyek vaksággal verik az ésszt, elsatnyítják vagy kiölik a nemes érzelmeket, rabigába hajtják vagy megtörik az akaratot. Ezek az éltető férgek örlik meg a nemzetek boldogságfájának gyökereit, ezek az »undok vipera-fajzatok« ássák alá a jövőt biztosító nemzeti erkölcsöt.

»Dulják fel e várt, mely sok ádáz
 Ostromokat mosolyogva nézett.«

(Berzsenyi.)

Hajlamaink között, melyek nemzeti természetünkben gyökereznek, s melyek boldog- vagy boldogtalanságunknak nem utolsó tényezői, alig van, mely annyira uralkodnék közöttünk és fölöttünk, mint a fényűzés. A fényűzés, melyhez való vonzalmát még talán ős hazájából hozta magával a magyar, a multban mint fény-, pompaszeretet egész a pazarlásig fokozódva nem egyszer mutatta meg rajtunk puhító, gyöngítő hatását; de talán soha nem tűnt fel annyira, egész nemzetrontó erejében, mint időnkben. S hogy e vész hatása napról-napra jobban fölismerhető s elhárítása vagy legalább kellő mérséklése aggodalmas gondját képezi jobbainknak; reményt gerjeszt bennünk az önjavítás lehetősége iránt; másrészt minden olyan irányu mozgalmat, mely ez önjavítást valósníni törekszik, a legbensőbb örömmel üdvözlünk.

Különösen azon alkalomból, midőn a magyar nők közt megindult azon nemes irányu mozgalomban, melynek a m. nőképző egylet minapi kezdeményezése a »m. iparvédő és terjesztő egyesület« megalakulása lön eredménye, a fényűzés mérséklésére irányuló lépést szeretünk lát; egyrészt némi visszhangul, másrészt eszméletés végett is tanácsosnak látunk egyetmást a fényűzésre vonatkozólag elmondani.

* * *

A természetünkben gyökerező önfentartási ösztönből folyik, hogy az élet javai után vágyódunk. E javak nélkül élni, vagy az élet örömeit élvezni nem lehet. Birni ohajt mindenki; akár egyénileg akár közösen másokkal birjon aztán valaki valamit tulajdonul, az a dolgon nem változtat. Csak így tarthatjuk fen életünket, elégíthetjük ki szükségleteinket, élvezhetjük az élet kelleméit. Ha már e tulajdonnak magasabb célokra való felhasználását és nem annak pusztá birását tűztük életfeladatunkká, kinek lehetne ez ellen kifogása? De ha természetünk szükségletein túlterjedő vágyaink kielégítése, ha lehetőleg minden érzéki és szellemi élvezetre szolgáló eszköz megszerzése képezi törekvéseink tárgyát; vagyis, ha »nem elkerülhetlen« szükségleteink kielégítésének vágya ad irányt gondolatainknak, emeli hatályát érzelmeinknek, kölcsönöz erélyt tetteinknek; egyszóval, ha fényűzés a cél, mely mozgatja egész tevékenységünket: vajjon ez ellen sem volna kifogása az erkölcs-tannak?

Ha tekintetbe vesszük, hogy mily nehéz a »szükséges« és »nem szükséges« között a határvonalat megvonni, kiki átláthatja azt is, mily nehéz a fönnbbi kérdésre kielégítő feleletet adni. — Vajjon szükségesnek tartotta-e Solon a kíneset, a gazdagságot, melyet pedig Kroesus a boldogsághoz elkerülhetlennek hitt? Nemde:

»Sándor kicsinynek tartotta, ami a nap alatt van;
 Diogenes nagyollotta lakását a hordóban?«

V. Károly végéveiben, midőn zárdai magányba vonult, abba helyezte-e boldogságát, mibe ifju- és férfi korában? Napoleon hadvezéri boldogságához megkivánta, hogy hír-, dicsőségkoszoru övezze halántékait, és hány francia katona volt táborában, ki nem kivánt egyebet, mint a hazáért dicsően harcolva észrevétlenül meghalni. A szentek egyike nem kivánt-e mennél több gazdagságot, hogy ekkép Isten dicsőségét előmozdítsa; másika nem kért-e szegénységet, hogy szíve gazdagságát ajánlhassa fel Istennek? Hogy ezen alapon meg kellene szüntetnünk étkeink főzését és fűszerezését is, mert voltak és vannak emberek, kik a természet nyújtotta étkekkel táplálkoztak és táplálkoznak; hogy nem kellene len- vagy gyapjuöltönyt viselnünk, mikor ősapáink fügefalevéllal vagy nyers állatbőrrel is beérték; hogy házának lakási célra való építése szintén fölösleges lenne, mikor napjainkban is elegenden vannak olyan emberek, kik üregekben, barlangokban vonják meg magukat: amely természetes ép oly következetes eljárásra mutatna. Magától értetik, hogy tudomány, művészet s egyáltalán minden emberi műveltség nem volna egyéb fölösleges, szükségtelen fényűzési czikknel s helyet kellene engednie a Rousseau-féle természeti életnek.

Nem. Azon naptól fogva, midőn az ember tudatára ébredett annak, hogy ő észszel és szabadsággal bíró tökélyesülhető lény, megmozant benne az a vágy is, miszerént mennél alkalmasabb eszközöket, módokat szerezzen, használjon e tökély elérésére. Műveltsége előhaladtával amint több-több, e célra szolgáló eszköznek jutott birtokába, oly arányban növekedék gazdagsága is, mely csak erősítette benne a vágyat az élet szépi-tése, megkönnyítése, örömeinek élvezése után.

Igy állott elő az ipar és kereskedés; így jöttek létre a fölfedezések és találmányok, melyek époly mérvben mozdítják elő az emberiségnek hasznát, mint kényelmét.

És ez a Gondviselés böles intézkedése folytán nem is lehetett máskép. A szenttörténelem úgy állítja elének Istent, mint a mindenség bőkezű Teremtőjét, ki teremtmenyeinek nem csak a

nélkülözhetlent, hanem mindennemű adományai teljét, bőségét adta. Ezer meg ezer-féle dolgot teremtett és bocsátott az ember rendelkezésére, hogy azok által életét széppé, kedvessé, élvezetessé tegye. A kereszténység szintén úgy tünteti fel Istent, mint ki nem csak saját dicsőségére hozta létre e nagy minden ezer neméte, hanem az embert, a teremtés e remekét is úgy állítja elő, mint kinek mindezek használatára és élvezetére adattak. Ha már Isten a nagy természetet a gazdagság annyi elbűvölő változatosságával, a szépség és tökély annyi ragyogó tulajdonával öndicsőítésére alkotta és ruházta fel; — az embert, kinek művészi keze e gazdagságot még változatosabbá, e szépséget és tökélyt még ragyogóbbá teheti s ekkép Isten dicsőségét még jobban fokozhatja, kizárhatta volna-e a javak élvezetéből s megfoszthatta volna-e az azt elősegítő eszközök megszerzésére szükséges képességtől? Ki merné ezt állítani?

Keresztény alapon állunk tehát, midőn azon meggyőződésünknek adunk kifejezést, miszerint a fényezés bizonyos fokig nem csak nem kárhozatos, de mérsékelt elomozdítása hasznos is, ohajtandó is. Ez a keresztény, nemzeteket boldogító tan!

És ez magyarázza meg nektek a keresztény nemzetek haladásának titkát; ez fejt meg az emberiség művelődésének, polgárosodásának nagy rejtélyét; s ez a kulcs, mely egyszersmint feltárja, megoldja a nem keresztény nemzetek hátramaradottságának sejtelmes talányát. Hogyan? — kérdik olvasóink.

A keresztény kath. egyház, midőn a természet javainak mesteri fölhasználása mellett mindent Isten dicsőségére viszonyított; midőn a tudományt keblére ölelve, a művészet különböző nemeit templomaiba fogadva saját példájával hitta föl a nemzeteket a természet Urának dicsőítésére; ugyanakkor nem csak tudatára ébresztette az embereket erőiknek, tehetségeiknek; hanem egyszersmint tisztító, termékenyítő bölcseségével magasb régióba emelte tevékenységök irányát s beoltá szíveikbe, átértetett lelkeikkel szükségét azon isteni szavaknak: »Keressetek elsőbben az Isten országát s az ő igazságát; aztán, a többi megadatik nektek.« A kath. egyháznak a természet javai felhasználására szóban, tettben ekkép irányított tevékenysége adott egyrészt lökést a ker. népek ez okból beállott, s meg nem szűnő haladásának; másrészt az azok használásában gyakorolt mérsékelt befolyása megóvta őket attól, hogy azok kizárólagos élvezése által el ne puhuljanak, lelkökben a haladás csirái az élvek izzó melege által ki ne ölessenek s a mohamedánoknak vagy más, dicstelenül elpusztult népeknek sorsára ne jussanak. Ahonnan önkényt következik az is, hogy valamint népek, melyek a természet javainak élvezésében az egyház intéseire hallgatnak, a fölemelkedés biztos reménye nélkül le nem sülyedhetnek; úgy azok, melyek intéseinek megvetése folytán aláhanyatlottak, menthetetlenül elvesznek, hacsak a ker. tanban lehető egyedüli mentő-horgonyba nem kapaszkodnak.

Azon kérdésre: melyik az a fok, ameddig a fényezés a keresztény erkölcsan törvénszéke előtt is jogosultsággal bír? Amily könnyű általában, ép oly nehéz egyes esetekben határozott választ adni. Így jogosultnak tartjuk a fényüzést, ha azt nem a hiúságnak vagy a szoros értelményben vett élvezetvágyának tartjuk szolgálatában; hanem azon célból engedjük meg magunknak, hogy életünket kényelmesebbé, szebbé, kedvesebbé tegyük úgy, hogy az állásunkkal, vagyoni körülményeinkkel, képzettségünk fokával, emberi s keresztényi méltóságunkkal teljes összhangzatban legyen, s hogy a józanságot, szerénységet, igazságosságot s egyéb erényeket illető fensőbbrendű köteleseinkkel össze ne ütközzék. Jogosultnak tartjuk azon fényüzést,

mely nem látszatra, hanem valósággal vallás-erkölcsi célra irányul. Kinek lehetne kifogása a hívők lelki szükségletei kielégítésére szolgáló templomok emelése, vagy az istentisztelet méltóságának, fényének növelésére annyira hatályos egyházi készletek beszerzése ellen? Az Isten dicsőségének előmozdítását s a hívők lelki épülését célzó szándék nem csak dicsőre, de egyszersmint követésre méltó!

De a nem szükségesre fordított költsékezésünknek az erkölcsileg megengedett fényezés céljait csakugyan be is kell töltenie; azaz valami szépet, nemeset, erkölcsileg hasznosat kell létrehozni és ép oly kevésbé szabad bünös forrásból erednie, mint bünre vezetnie. Nem kell-e tehát a szüzi szemérem nevében tiltakozunk azon fényezés ellen, mely a divat czége alatt a szépet, nemeset napjainkban oly sokszor lealjasítja? Nem kell-e elfödnie arcát az erkölcsi tisztaság nemtőjének azon, főleg női ruhák láttára, melyek izgató csábjaikkal annyi alkalmat nyújtanak a bünös kívágy fölbresztésére? A művészet igaz barátjának nem kell-e méltó boszankodással eltelnie azon festmények szemlélésénél, melyek az eszményi szép helyett az érzékiség kultusát terjesztik? Azon színművek ellen, melyek az erény helyett a bün apoteosisát hirdetik? Azon lakmározások ellen, melyek nemesebb erőink elszibbasztása, elpuhítása által az érzéki embert bennünk nagyra növelik? stb.

Minthogy pedig nem kis nehézséggel jár a fényezés megengedett mértékét eltalálni s minthogy ez észszerűség rovására tulhajtott fényezés egyeseket és nemzeteket egyképen örvénybe sodor; a józan észélyesség, okosság azon szavára kell hallgatnunk, mely azt parancsolja, hogy a fényezés legelső fokán mindaddig megmaradjunk, míg annak emlékét valamely elutasíthatlan szükség nem kívánja, akkor sem feledkezvén meg azon kötelességről, mely minden józan anyagi, de főleg szellemi érdek megóvását tőlünk jogosan megköveteli.

És most vessünk egy tekintetet minmagunkra, hogy állunk a fényezés dolgában?

A magyar mind testileg mind lelkileg szép tulajdonokkal, bir s ép ezért nem csoda, ha azok tudatában önérzete emelkedik, sőt a legtöbbször hiúságba csap át. Szép levén maga, széppé, kellemessé akarja tenni az életet is. De a lelkében élő hiúság hányszor némitja el az értelemnek a szép-élethez vezető megszerzésére irányzott józan tanácsszavát!

Hiába tagadnók, nemzetünknek egyik legnagyobb gyöngéje a hiúság. Vagy keressétek föl a magyart társas összejöveteleiben; s ha tapasztaljátok, mennyire szeret felhozakodni, dicsekedni tetteivel, kérkedni viselt dolgaival, mily kedve telik magát felruházni nem létező fényes tulajdonokkal, mily örömet foglalkozik saját »én«-jével s önámitva mily könnyen hiteti el magával, hogy képzelődésének megfelelő erényekkel bir a valóságban is, s hogy ennek folytán hányszor virrad keserű esalódásra: tagadjátok, ha lehet, hiúságunkat. Nézzetek szét politikai tevékenységünk terén, és be fogjátok látni, hogy sok magyart nem a hazafiui meggyőződés, hanem a hiúságából fakadt szerepelhetési viszkete vitt és visz napjainkban is e vagy ama polit. zászló alatt küzdő honfiak soraiba. Ne kívánjátok, hogy elősoroljuk azon szomorú következményeket, melyek a történelem és fájdalom! napjaink tanúsága szerént is emiatt hazánkra nehezdedek és nehezdednek.

Nagy Alajos.

(Vége következik.)

RÖVID HIREK.

— Király ö Felsége pénteken reggel érkezett vissza Bécsből fővárosunkba. Az udvar jelenleg a budai várpalotában van s még mintegy két hétig fog itt időzni.

— Legfelsőbb adományok. A király ö Felsége a leégett tóketerebesi görög-kath. templom fölépítésére 500 forintot, a nezsideri kisdődöva építési költségeire 200 forintot adományozott magánpénztárából.

— Egyházi kitüntetések. Ö Felsége a nagyváradi latin szert. székeskáptalanban: Winterhalter Antal mesterkanonoknak a Nagy-Boldog-Asszonyról nevezett kebeli háromkuti czimzetes apátságot, Zay János mesterkanonoknak a gajdelyi vagy gajdobrai czimzetes prépostságot, Zeley János mesterkanonoknak a szent István magyar királyról nevezett egervári czimzetes prépostságot; a szamosújvári g. kath. székeskáptalanban Bilcz István kanonoknak a csudányi czimzetes prépostságot adományozta.

— A katolikus világban nagyszerűen készülnek IX. Pius pápa ö szentsége ötvenéves püspöki jubilaumának megülsére. Ily nagymérvű készülődésekről értesítenek Párisból is, hol Des Cars marquis elnöksége alatt e célra külön bizottság alakult. A marseillei katolikusok pedig, mint az »Unita Cattolica« írja, ö Szentségének trónt készülnek följáranlani azon rapon, melyen mint püspök félszázados jubilaumát fogja megülni.

— Rónay Jácint püspök ötszáz forintot küldött szülővárosa, Szekesfehévár több jótékony intézetének.

— Trefort vallás- és közoktatásügyi miniszter négyezer forint örök alapítványt tett a mintarajztanodánál oly célból, hogy ez összeg évi kamatait e tanoda egy-egy jelesb végzett növendéke élvezze, ki a festészetre hivatást érez s magát itthon vagy valamely külföldi akademián tovább képezni akarja.

— Gróf Zichy Nep. János a szini tanodában évi 200 forintos ösztöndíjt alapított, mely nagylelkű tetteért a közoktatásügyi miniszter nyilvánosan köszönetet mondott neki.

— Kitüntetés. Conleger Károly műegyetemi tanár, harminczévi jeles és sikeres szolgálata alatt szerzett érdemei elismerésül kir. tanácsosi czimmal ruháztatott föl.

— A történelmi társulat közgyűlése mult héten tartott. Elnöknek Horváth Mihály, másodelnöknek Ipolyi Arnold, harmadelnöknek Kemény Gábor választott meg. Nyolcz kültagot is választottak, s köztök Sanyos Ede ismert francia író. A választmány is újból lett választva. A társulatnak van jelenleg 143 alapító- s 1200 rendes tagja. Alapítványi tőkéje 19,650 frtot tesz. A közgyűlésen dr. Czobor Béla, kitől lapunk is gyakran közöl saját neve alatt s névtelen cikkeket, igen érdekes felolvasást tartott a magyarországi középkori várakról.

— Az Akadémia által kitűzött drámai pályázatokon, mint rendesen, most is nagy volt a verseny. A Teleki-díjért — tragoedia 16 pályamű versenyzett; a Karácsonyi-díjért 11 dráma. — A Nádasdy-díjra 4 elbeszélő költemény, a Gorovédijra (a tudományok, irodalom és művészet története hazánkban Mátyás király trónraléptétől a mohácsi vészig) 2 mű pályázott.

— A Deák-szoborra eddig hatvanhétezer forint gyűlt be. Legtöbbet adott e célra Budapest fővárosa, t. i. 20,000 forintot.

— Azon fonott karszék, melyen Deák Ferencz annyiszor ült a városligetben s melyet Weisz Mór, a félkezű honvéd csupán az ö használatára készítettett, a muzeum birtokába került. Weisz Mór ajándékozta a muzeumnak. A szék

támláján egy kis ezüst tábla van alkalmazva ezen felirattal: »E széken ült Deák Ferencz városligeti sétái alkalmával.«

— A szegedi kiállításon résztvett fővárosi iparosok és kereskedők között szombaton, f. hó 6-kán osztották ki a kitüntetési érmeket. Az ünnepélyes kiosztás a Vigadó termében történt nagyszámu közönség részvéte mellett. Rath Károly főpolgármester lelkes beszédet tartott, további erélyre és buzgó működésre híván föl a kiállítókat. Posner Lajos köszönetet mondott dr. Szabóky Adolfnak az iparügy s a kiállítás körül szerzett érdemeiért s egy gyönyörű albumot nyújtott át neki a kiállítási esküdtek nevében s hálájok fejében.

— A diszkard, melyet a magyar ifjuság Abdul Kerimnek küld, a mult héten ki volt állítva két napig a Nemzeti szálloda egy termében, hol annyian nézték, hogy csak nehezen lehetett a terembe bejutni. Ez alkalommal a tetszés szerénti belépti díjakból 1000 forint gyűlt be a török sebesültek számára. A kard pengéje harmadfél ujnyi damasz aczél Mária Terézia idejéből, egyik lapján a markolat alatti dombon a kettős kereszt látható, a másikon Magyarország védasszonya latin feliratokkal. A pengére ez van aranyozva: »A magyar ifjuság Abdul Kerimnek, a djunisi győzőnek 1876.« Az elefántcsont kardmarkolat vége arannyal van befoglalva s a felső lapon arany vésetben láthatók a magyar és török czimerek, elválasztva a Duna által, s egy magyar és török kéz egymásba kulcsolva. A kard hüvelye vörös bársony ezüst díszítéssel s három helyen arany csikkal. A hüvely külsőalaít Rákóczy Ferencz és Boeskey aranyból vert képei is díszítik. A foglalat alsó vége 24 darab aranyból készült sárkány. A kardot Pacholek budapesti fegyverkovács készítette. — A küldöttség, mely a kardot viszi, mult csütörtökön indult Triesztbe, honnan hajón folytatta útját Konstantinápolyba.

— Bácsón, mint nekünk írják, a szürkenénikék által vezetett nevelőintézetben a karácsoni ünnepeket megható ünnepélyességgel tartották meg; december 23-kán az ovodások, 24-kén pedig a nagyobb leánynövendékek tartottak karácsoni előadásokat. Mindkét előadás meglepően sikerült; a tanterem vendégekkel zsufolva volt s az előadáson jelen volt szülők örömmel és meglepedéssel tapasztalták, hogy mit képes a buzgalom rövid 4 havi működés óta — mert a szürke-nénikék csak szeptember óta vannak Bácsón — fölmutatni. Öröm volt hallani ugy a helybeli, mint a szomszéd német falvakból benn tanuló leánykákat tiszta magyar kiejtéssel szavalni, kik között különösen kitűnt a kis Szinger Karolina.

— Tudutescu János lippai g. n. e. tanító olyan történelmi tankönyvet írt az iskolák számára, melyet nem csak ki kellett tiltani, hanem a fajgyűlölet táplálása s államellenes tanok miatt a szerző ellen bűnvádi kereset indítottott.

— Halálozások. Gerlóczy Imre pest-kis-kümmegyei levéltárnok 69 éves korában. — Veszeley Károly esztergami káptalani főerdész decz. 24-kén, 54 éves korában. — Dúsz Lajos ügyvéd Kalocsán decz. 28-kán. — Ferenczy Illés volt honvéd százados Derecskén. — Dobronyi Mihály plébános Budaörsön élte 70. évében. — Kelemen József törvényszéki bíró Szegszárdon. — Bóra Béla ügyvéd Aradon.

— B. Urban nyugalm. altábornagy, ki az 1848. szabadságháboruban Erdélyben a császári hadsereg parancsnoka volt, Brünben kivégezte magát. — Bécsben az építészeti iskola tanítványainak rajzaiból kiállítást rendeztek, mely alkalommal az első díjat Aigner Sándor, magyar ifju, Aigner Lajos könyvkereskedő s író testvére nyerte el. — Thaler József tiroli költő és történetíró Kuensben s Kuh Emil ismert bécsi tárczairó Meranban elhunyt.

Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseiket a »Katholikus Hetilap« jelen évi folyamára megújítani sziveskednének. Bizalommal fordulunk hozzájuk s ajánljuk lapunkat becses pártfogásukba, kérve, hogy azt ismerőseiknek is ajánlani, illetőleg a lapnak új előfizetőket szerezni méltóztatnának. — Az előfizetési feltételek a lap nyomdokán olvashatók.

Szent-István-Társulat.

Kimutatás

a Szent-István-Társulat igazgatóságához beküldött pénzekről. frt kr.	
Fábián János esztergami vizvárosi plébános	77 29
Kovács Mózes székelyudvarhelyi leányneveldei tanító	44 —
Agócs János felegházi képezdei hittanár	33 75
Pápay Zs. Ferencz prem. r. tanár	37 80
Nehai Sávoly József esp. tardi pléb. hagyománya	20 —
Mezey Rudolf bajnai plébános	18 90
Venczell Károly tatai káplány	28 75
Farkas Mihály esperes bakai pléb.	3 15
Szell János zalabéri plébános	28 60

Szent-László-Társulat.

Adakozások a Szent-László-Társulat részére. frt kr.

Rudnyánszky Fer. ügyvéd	— 72
Pauer György és neje	1 44
Schmidt József tanár	2 —
Szabó Béla	— 85
bald. Sávoly József hagyománya	20 —
Devics József pápai pléb.	1 —
A székesi egyházmegye	157 —

Jótevény ezélu adakozások.

Ó Szentségének: Sárkány Miklós apát	2 db	frt
» » Balás Theofil perjel	5	frt
» » Nyulassy Antal plébános	5	»
A pesti Oltáregyletnek: Balás Theofil	2	»
» » Nyulassy Antal	3	»
A chinai szegény gyermekek megváltására: Schmidt József tanár Budán	2	»

Hirdetések.

Temesváry Móricz Budapest, kerepesi-ut 14. szám. Hölgyek számára.

1 pár bőrczipő fűzésre, szögeztett kettőstallal s nemezbeléssel	2 frt 90 kr.
1 pár czipő borju- vagy chagrínbőrből ruganyhuzóval, kettőstallal és nemezbeléssel, nedves időjáráshoz alkalmas	3 frt — kr.
1 pár czipő bársonyból, ruganyhuzóval, kettőstallal, nemezbeléssel s lakbőrszegélyekkel	3 frt 20 kr.
1 pár czipő eberlastimból, ruganyhuzóval és lakbőrszegélyekkel	3 frt — kr.

Uruk számára.

1 pár czipő borju- vagy bagariabőrből háromszorta csavart kettőstallal	3 frt — kr.
1 pár czipő fényesíthető vagy bagariabőrből szövet betéttel, nemezbeléssel és háromszorta csavart kettőstallal	4 frt — kr.
1 pár czipő fényesíthető vagy vizmentes bagariabőrből háromszorta csavart kettőstallal	4 frt 50 kr.
1 pár csizma fényesíthető vagy vizmentes bagariabőrből háromszorta csavart kettőstallal	8 frt 60 kr.
1 pár csizma orosz fényesíthetőből	12 frt — kr.

Kimerítő jegyzékek ingyen s bérmentve küldetnek meg.
Megrendelések utánvét mellett a legpontosabban teljesítettnek; meg nem felelő áru készséggel kicseréltetik.

(3-1)

A németországi gyógyászati ügytársulatok által megvizsgált, és kitűnő alkalmazhatósága végett a magas cs. k. magyarországi helytartóság által engedélyezett

Köszvény-vászon

mindenféle köszvény, csúz (Rheuma), in-szaggatás, mell-erincz-fájdalmak, keresztcsontfájás (Hexenschuss), láb-köszvény stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt 5 kr. kettős-erejű 2 frt 10 kr.

Hufeland hírneves orvos mondja orvostani műveiben: Két betegség van, melyek ellen az orvosi tudomány hasztalan látszik keresni erőteljes gyógyszereket; ezek fejköszvény és a podagra; e gyógyszer a fentebbi köszvény-vászon használata által felföldözött.

Dr. BURON párisi általános seb-tapasza

mindenféle sebek, genyedések és daganatok ellen. — Egy köcsög ára használati módszerrel együtt 70 kr., kisebb köcsög 35 kr. Postán küldve 10 krral több. Valódi Pesten egyedül csak **Török József** ur gyógyszerertárában, király-utca 7. sz. — **Debreczenben**: Botschneck ur gyógyszerertárában. — **Szombathelyen**: Pillich Ferencz ur gyógyszerertárában. — **Mohácson**: Jézevics Károly. — **Kolozsvárt**: Wolff gyógyszerész. — **Pécsett**: Zsolnay. — **Szegeden**: Weiglein és Kovács gyógyszerész. — **Temesváron**: Kraul. — **Nagyváradon**: Molnár gyógyszerész. — **Székes-Fehérváron**: Diebala. — **Gyöngyösön**: Vozary gyógyszerész. — **Szigetvárott**: Ehrenfeld W. — **Miskolcz**: Ujházy gyógyszerész. — **Pozsony**: Söltz. — **Kassán**: Eschwig Ede és fia gyógyszerertárában.

(3-3)

A Pesti Oltáregylet szállítója.

Magyarhonban

legbővebben folszerelt gyári-raktár

Misemondó ruhák

és egyházi-szerekkel

római katolikus és görög ritusban.

Misemondó-ruhák,

Dalmatikák, pluvialék,
albák, rochette,
zászlók, lobogók stb.

Monstranzok, kelyhek,

ciboriumok, füstölők,
lámpák, gyertyatartók,
tízarányozott, chinaezüst-
és próba-ezüstből.

PONTIFICÁLÓ ESZKÖZÖK

leggazdagabb kiserelésig.

OBERBAUER ALAJOS,

váci-utca 15. szám, Budapesten.

(2-52.)

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész-utca 11-dik szám.) — Felelős szerkesztő: **Ágoston Antal.**

Budapest. 1877. Nyomatott az Athenaeum nyomdájában (Ferencziek tere Athenaeum-épület.)